

זרע שמשון

רבי שמשון חיים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמאי ועיניכם תראנה בנים
ובני בנים כשתילי ויתם סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו מזרעכם וכו',
בני חיי ומזוני טבי.

מלא העומר

רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הנה"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל המשתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר

רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקוויגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמאל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר

רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמד או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי

רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יחיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבשו בי תנומכי.

אתוון דאורייתא

רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

צדקת הצדיק

רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול

רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

מלליצי יין עשר

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס זי"ע

וראית בשביה אשת יפת תואר וחשקת בה ולקחת לך לאשה. ברש"י במלחמת הרשות הכתוב מדבר, שבמלחמת ארץ ישראל אין לומר 'ושבית שבי', שהרי כבר נאמר
'לא תחיה כל נשמה'. עוד כתב רש"י: ולקחת לך לאשה, לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, שאם אין הקב"ה מתירה, ישאנה באיסור. יש מקשים דאם כל הדין הזה דאשת
יפת תואר לא הותרה אלא כנגד יצה"ר, א"כ מדוע יש חילוק בין מלחמת הרשות למלחמת חובה, ולכאורה גם במלחמת חובה היה צריך להחזיר כדי שלא ישאנה באיסור.
ויל"ל דבמלחמת ארץ ישראל, יש חובה על כל אחד מישראל להרוג את כולם, וא"כ אין בידו להחיותה ולקח אותה בדין יפת תואר, שהרי האחרים יהרגו אותה. משא"כ
בשאר מלחמות שאין חובה להרוג אותם, אלא רשות ביד כל אחד ליקח שבי ומלקוח כפי רצונו, אם רוצה יקח ואם אינו רוצה לא יקח, וכן אין חובה להרוג אותם, וממילא
יכול לקחתה ולפשר עם האחרים שלא יהרגו אותה, ובזה חידשה תורה דין דאשת יפת תואר שיכול לקחתה לאשה, מכיון שמעיקר הדין אין מחוייבים להורגה. אולם
במלחמת ארץ ישראל לא יעיל מה שתתיר התורה לישא אותה למי שיחפוץ בה, שהרי כולם נצטוו להורגה וממילא לא יוכל לישא אותה. (זרע שמשון אות א').

כי יקרא קו צפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ אפרוחים או ביצים, והאם רובצת על האפרוחים או על הביצים, לא תקח האם על הבנים. במדרש (דב"ר ו' א'): יש
מצוה שמתן שכרה כבוד, ויש מצוה שמתן שכרה עושר, ומה מתן שכרה של מצוה זו, שאם אין לך בנים אני נותן לך בנים, שנאמר 'ואת הבנים תקח לך'. ויש להבין
מדוע שכרה של מצוה זו היא בנים. ויש לבאר עפ"י מה שאמרנו שם במדרש 'אם קיימת מצות שילוח את ממחר לבוא מלך המשיח שכתוב בו שילוח, שנאמר 'הנה
אנכי שולח לכם'. והנה אמרו (בבמות סב.) אמרינן אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף, והיינו עד שיגמרו כל הנשמות שנמצאים בשמים באוצר שנקרא 'גוף'.

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה"ק כהדרת הרצ"מ מאראד זצ"ל

אריינברענגען יאט חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט שוין דורות ישרים:

- א ת"ח וירש וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן, וועט עס טוהן פאר אייער ישינה פריזאט, בנאמנות, קאנפידענעל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטון מיט גרויס איבערגעבענקייט מיט כוונה, במחיות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די תפלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות די שטיין בלייבט אין דעם אויוועג פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא אויך דעם מקבלידען אופן פון מנחם דודא ישרים ווערט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערט פון אריה"ק אויפן הארץ ביזנעס (אריינברענגען צו אריינשרייבן), שיינעם לבן לשמים וטובה (ס'רשיט די גאנצע מענטש), וואסאז מ'זאגט (וועט זיין אונזער) מקדש עס געבן פון מעשה.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

doroshesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

”מין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש, ער לערנט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

”מין זון בעהט מין זינעט מין אויך 5 מינוט פאר סוף זמן קריאת שמע

”מין זינעט א אריינפאלענדיג א פילטער

”אין האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסנדיג וואס מין בחור טוהט

”כאטש אנגעהיבען זעהן הצלחה מיט מיינע קינדער נאכען מנוב זיין פאר מין חברים קינד

וכתב האבנ"ז (י"ד ס' תס"ו אות י"ז - כ'), וז"ל: הנה טעם טומאת מת כתב הרמב"ן (פ' חקת), משום דאדם מת בעטיו של נחש. וכמ"ש רבי חיים וויטאל ז"ל שג' טיפי מרה שזורק מלאך המות מטמאים הגוף, ואינה מוצאת הנשמה מנוח לכף רגלה ויוצאת, ומכאן טומאת מת. אך זה במת, אך בנהרג שאינו מת ע"י מלאך המות, כמ"ש בזוה"ק (ח"א קיד). בטעם עגלה ערופה, על כרחך צריכין לבוא לטעם הזוה"ק (ח"ג דף פח:): משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. ובטעם הזהור הוא שמחלקים שבצדיקים אין טעם זה, יען הם קדשי הגוף בקדושת עצמו, ואינו מאנא דקודשא לבד, רק הגוף עצמו קודש מקודש, ואין החיצונים יכולים להתאחז בהם. אבל מת מעצמו, כל שאינו מהמתים בנשיקה ומת ע"י מלאך המות (כמפורש במו"ק כח), שאפי' האמוראים הגדולים ה' מיתתן ע"י מלאך המות, מטמא ע"י הג' טיפין. וע"כ דוקא ר' עקיבא שנהרג בידי

אדם הוא שאמר אליהו שאין טומאה בצדיקים, אבל יוסף שמת מעצמו, שפיר קאמר הגמ' נושאי ארונו של יוסף היה.

וביבמות (דף סא). תני רשב"י קברי נכרים אין מטמאין באוהל, ומקשה מדכתיב במלחמת מדין 'כל הורג נפש וכל הנוגע בחלל תתחטא', משום דלמא איקטל חד מישראל. ורבנן לא נפקד ממנו איש, ורשב"י לא נפקד לדבר

עבירה, רבינא אמר נהי דאמעט מאהל, ממגע ומשא מי אימעט, ע"כ. וקשה לסוגיא דמוקים רבינא דלרשב"י גם במגע ומשא לא מטמא, א"כ למה אמר רשב"י 'אין מטמאין באוהל', כיון שגם במגע ומשא נמי לא מטמא.

אך לפי האמור יתיישב, דהנה בזוה"ק בפסוק 'נפש לא יטמא', איתא: כמה דאוקימנא דגופא בלא רוח מסאבא הוא, ושריא עליה רוח מסאבא, דהא תיאובתא

דרוח מסאבא לגבי גופיהן

דישראל בגין דאתרחק

מינייהו רוח קדישא, ובמנא

דקודשא אתיין לאיתחברא,

ע"כ. משמעות הדברים

דוקא בישראל יש טעם

השחצונים מתאווים

להדבק בקדושה, ולפ"ז

צ"ל הא דגוים מטמאים אף

דאזיל טעם זה, מ"מ

מטמאים הג' טיפין של

מלאך המות כטעם הרבי

חיים ויטאל, דבזה אין

הבדל בין גוי לישראל, אך

שמטעם זה אינו מטמא באהל, רק משום

שחפצים להדבק בכל קודש, כמ"ש

באוה"ח (פ' חקת), וז"ל: אדם מישראל

שמת להיותו מלא קדושה המתוקה

והעריבה יתקבצו הקליפות לאין קץ, ולזה

יטמא באהל, ואפי' אלף בתים כו' ואחת

פתוחה לחברתה וכו', עכ"ל. וע"כ טעם

דברי רשב"י שאין נכרי מטמא באוהל,

עשינו מה שגזרת עלינו אף אתה עשה מה שהבטחתנו!

פאר א נדבה פון \$250 פאר גליון מליצי יושר וועט מען מודיע זיין ביי די

ציונים פון די פלאצקע גאון - ווארשא, אבני נזר - סוכאטשוב, צדקת

הצדיק - לובלין, ילקוט סופר - פאקש, לב העברי - הר הזיתים, ר' יוסף

ענגיל - ויען, בן לאשרי חזון יחזקאל שערי זבול - הר המנוחות

אז איר האט מקיים געווען די צוואה, און יעצט איז די צייט פאר זיי מקיים

צו זיין זייערע הבטחה!

געדענקט "מקח בלייבט מקח"!

732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

עבירה, רבינא אמר נהי דאמעט מאהל, ממגע ומשא מי אימעט, ע"כ. וקשה לסוגיא

דמוקים רבינא דלרשב"י גם במגע ומשא לא מטמא, א"כ למה אמר רשב"י 'אין

מטמאין באוהל', כיון שגם במגע ומשא נמי לא מטמא.

אך לפי האמור יתיישב, דהנה בזוה"ק בפסוק 'נפש לא יטמא', איתא: כמה

דאוקימנא דגופא בלא רוח מסאבא הוא, ושריא עליה רוח מסאבא, דהא תיאובתא

דרוח מסאבא לגבי גופיהן

דישראל בגין דאתרחק

מינייהו רוח קדישא, ובמנא

דקודשא אתיין לאיתחברא,

ע"כ. משמעות הדברים

דוקא בישראל יש טעם

השחצונים מתאווים

להדבק בקדושה, ולפ"ז

צ"ל הא דגוים מטמאים אף

דאזיל טעם זה, מ"מ

מטמאים הג' טיפין של

מלאך המות כטעם הרבי

חיים ויטאל, דבזה אין

הבדל בין גוי לישראל, אך

שמטעם זה אינו מטמא באהל, רק משום

שחפצים להדבק בכל קודש, כמ"ש

באוה"ח (פ' חקת), וז"ל: אדם מישראל

שמת להיותו מלא קדושה המתוקה

והעריבה יתקבצו הקליפות לאין קץ, ולזה

יטמא באהל, ואפי' אלף בתים כו' ואחת

פתוחה לחברתה וכו', עכ"ל. וע"כ טעם

דברי רשב"י שאין נכרי מטמא באוהל,

וכתב האבנ"ז (י"ד ס' תס"ו אות י"ז - כ'), וז"ל: הנה טעם טומאת מת כתב הרמב"ן

(פ' חקת), משום דאדם מת בעטיו של נחש. וכמ"ש רבי חיים וויטאל ז"ל שג' טיפי

מרה שזורק מלאך המות מטמאים הגוף, ואינה מוצאת הנשמה מנוח לכף רגלה

ויוצאת, ומכאן טומאת מת. אך זה במת, אך בנהרג שאינו מת ע"י מלאך המות,

כמ"ש בזוה"ק (ח"א קיד). בטעם עגלה ערופה, על כרחך צריכין לבוא לטעם

הזוה"ק (ח"ג דף פח:): משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. ובטעם הזהור

הוא שמחלקים שבצדיקים אין טעם זה, יען הם קדשי הגוף בקדושת עצמו, ואינו

מאנא דקודשא לבד, רק הגוף עצמו קודש מקודש, ואין החיצונים יכולים להתאחז

בהם. אבל מת מעצמו, כל שאינו מהמתים בנשיקה ומת ע"י מלאך המות (כמפורש

במו"ק כח), שאפי' האמוראים הגדולים ה' מיתתן ע"י מלאך המות, מטמא ע"י הג' טיפין.

וע"כ דוקא ר' עקיבא שנהרג בידי אדם הוא שאמר אליהו שאין טומאה בצדיקים,

אבל יוסף שמת מעצמו, שפיר קאמר הגמ' נושאי ארונו של יוסף היה.

וביבמות (דף סא). תני רשב"י קברי נכרים אין מטמאין באוהל, ומקשה מדכתיב

במלחמת מדין 'כל הורג נפש וכל הנוגע בחלל תתחטא', משום דלמא איקטל חד

מישראל. ורבנן לא נפקד ממנו איש, ורשב"י לא נפקד לדבר עבירה, רבינא אמר נהי

דאמעט מאהל, ממגע ומשא מי אימעט, ע"כ. וקשה לסוגיא דמוקים רבינא דלרשב"י

גם במגע ומשא לא מטמא, א"כ למה אמר רשב"י 'אין מטמאין באוהל', כיון שגם במגע

ומשא נמי לא מטמא.

אך לפי האמור יתיישב, דהנה בזוה"ק בפסוק 'נפש לא יטמא', איתא: כמה דאוקימנא

דגופא בלא רוח מסאבא הוא, ושריא עליה רוח מסאבא, דהא תיאובתא דרוח מסאבא

לגבי גופיהן דישראל בגין דאתרחק מינייהו רוח קדישא, ובמנא דקודשא אתיין

לאיתחברא, ע"כ. משמעות הדברים דוקא בישראל יש טעם השחצונים מתאווים

להדבק בקדושה, ולפ"ז צ"ל הא דגוים מטמאים אף דאזיל טעם זה, מ"מ מטמאים

הג' טיפין של מלאך המות כטעם הרבי חיים ויטאל, דבזה אין הבדל בין גוי לישראל,

אך שמטעם זה אינו מטמא באהל, רק משום שחפצים להדבק בכל קודש, כמ"ש באוה"ח

(פ' חקת), וז"ל: אדם מישראל שמת להיותו מלא קדושה המתוקה והעריבה יתקבצו

הקליפות לאין קץ, ולזה יטמא באהל, ואפי' אלף בתים כו' ואחת פתוחה לחברתה וכו',

עכ"ל. וע"כ טעם דברי רשב"י שאין נכרי מטמא באוהל,

וכתב האבנ"ז (י"ד ס' תס"ו אות י"ז - כ'), וז"ל: הנה טעם טומאת מת כתב הרמב"ן (פ' חקת),

משום דאדם מת בעטיו של נחש. וכמ"ש רבי חיים וויטאל ז"ל שג' טיפי מרה שזורק מלאך המות

מטמאים הגוף, ואינה מוצאת הנשמה מנוח לכף רגלה ויוצאת, ומכאן טומאת מת. אך זה במת,

אך בנהרג שאינו מת ע"י מלאך המות, כמ"ש בזוה"ק (ח"א קיד). בטעם עגלה ערופה, על כרחך

צריכין לבוא לטעם הזוה"ק (ח"ג דף פח:): משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. ובטעם הזהור

הוא שמחלקים שבצדיקים אין טעם זה, יען הם קדשי הגוף בקדושת עצמו, ואינו מאנא דקודשא

לבד, רק הגוף עצמו קודש מקודש, ואין החיצונים יכולים להתאחז בהם. אבל מת מעצמו, כל

שאינו מהמתים בנשיקה ומת ע"י מלאך המות (כמפורש במו"ק כח), שאפי' האמוראים הגדולים

ה' מיתתן ע"י מלאך המות, מטמא ע"י הג' טיפין. וע"כ דוקא ר' עקיבא שנהרג בידי אדם הוא

שאמר אליהו שאין טומאה בצדיקים, אבל יוסף שמת מעצמו, שפיר קאמר הגמ' נושאי ארונו של

יוסף היה.

וביבמות (דף סא). תני רשב"י קברי נכרים אין מטמאין באוהל, ומקשה מדכתיב במלחמת מדין

'כל הורג נפש וכל הנוגע בחלל תתחטא', משום דלמא איקטל חד מישראל. ורבנן לא נפקד ממנו

איש, ורשב"י לא נפקד לדבר עבירה, רבינא אמר נהי דאמעט מאהל, ממגע ומשא מי אימעט, ע"כ.

וקשה לסוגיא דמוקים רבינא דלרשב"י גם במגע ומשא לא מטמא, א"כ למה אמר רשב"י 'אין

מטמאין באוהל', כיון שגם במגע ומשא נמי לא מטמא.

אך לפי האמור יתיישב, דהנה בזוה"ק בפסוק 'נפש לא יטמא', איתא: כמה דאוקימנא דגופא

בלא רוח מסאבא הוא, ושריא עליה רוח מסאבא, דהא תיאובתא דרוח מסאבא לגבי גופיהן

דישראל בגין דאתרחק מינייהו רוח קדישא, ובמנא דקודשא אתיין לאיתחברא, ע"כ. משמעות

הדברים דוקא בישראל יש טעם השחצונים מתאווים להדבק בקדושה, ולפ"ז צ"ל הא דגוים

מטמאים אף דאזיל טעם זה, מ"מ מטמאים הג' טיפין של מלאך המות כטעם הרבי חיים ויטאל,

דבזה אין הבדל בין גוי לישראל, אך שמטעם זה אינו מטמא באהל, רק משום שחפצים להדבק

בכל קודש, כמ"ש באוה"ח (פ' חקת), וז"ל: אדם מישראל שמת להיותו מלא קדושה המתוקה

והעריבה יתקבצו הקליפות לאין קץ, ולזה יטמא באהל, ואפי' אלף בתים כו' ואחת פתוחה

לחברתה וכו', עכ"ל. וע"כ טעם דברי רשב"י שאין נכרי מטמא באוהל,

וכתב האבנ"ז (י"ד ס' תס"ו אות י"ז - כ'), וז"ל: הנה טעם טומאת מת כתב הרמב"ן (פ' חקת),

משום דאדם מת בעטיו של נחש. וכמ"ש רבי חיים וויטאל ז"ל שג' טיפי מרה שזורק מלאך המות

מטמאים הגוף, ואינה מוצאת הנשמה מנוח לכף רגלה ויוצאת, ומכאן טומאת מת. אך זה במת,

אך בנהרג שאינו מת ע"י מלאך המות, כמ"ש בזוה"ק (ח"א קיד). בטעם עגלה ערופה, על כרחך

צריכין לבוא לטעם הזוה"ק (ח"ג דף פח:): משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. ובטעם הזהור

הוא שמחלקים שבצדיקים אין טעם זה, יען הם קדשי הגוף בקדושת עצמו, ואינו מאנא דקודשא

לבד, רק הגוף עצמו קודש מקודש, ואין החיצונים יכולים להתאחז בהם. אבל מת מעצמו, כל

שאינו מהמתים בנשיקה ומת ע"י מלאך המות (כמפורש במו"ק כח), שאפי' האמוראים הגדולים

ה' מיתתן ע"י מלאך המות, מטמא ע"י הג' טיפין. וע"כ דוקא ר' עקיבא שנהרג בידי אדם הוא

שאמר אליהו שאין טומאה בצדיקים, אבל יוסף שמת מעצמו, שפיר קאמר הגמ' נושאי ארונו של

יוסף היה.

וביבמות (דף סא). תני רשב"י קברי נכרים אין מטמאין באוהל, ומקשה מדכתיב במלחמת מדין

'כל הורג נפש וכל הנוגע בחלל תתחטא', משום דלמא איקטל חד מישראל. ורבנן לא נפקד ממנו

איש, ורשב"י לא נפקד לדבר עבירה, רבינא אמר נהי דאמעט מאהל, ממגע ומשא מי אימעט, ע"כ.

וקשה לסוגיא דמוקים רבינא דלרשב"י גם במגע ומשא לא מטמא, א"כ למה אמר רשב"י 'אין

מטמאין באוהל', כיון שגם במגע ומשא נמי לא מטמא.

אך לפי האמור יתיישב, דהנה בזוה"ק בפסוק 'נפש לא יטמא', איתא: כמה דאוקימנא דגופא

בלא רוח מסאבא הוא, ושריא עליה רוח מסאבא, דהא תיאובתא דרוח מסאבא לגבי גופיהן

דישראל בגין דאתרחק מינייהו רוח קדישא, ובמנא דקודשא אתיין לאיתחברא, ע"כ. משמעות

הדברים דוקא בישראל יש טעם השחצונים מתאווים להדבק בקדושה, ולפ"ז צ"ל הא דגוים

מטמאים אף דאזיל טעם זה, מ"מ מטמאים הג' טיפין של מלאך המות כטעם הרבי חיים ויטאל,

דבזה אין הבדל בין גוי לישראל, אך שמטעם זה אינו מטמא באהל, רק משום שחפצים להדבק

בכל קודש, כמ"ש באוה"ח (פ' חקת), וז"ל: אדם מישראל שמת להיותו מלא קדושה המתוקה

והעריבה יתקבצו הקליפות לאין קץ, ולזה יטמא באהל, ואפי' אלף בתים כו' ואחת פתוחה

לחברתה וכו', עכ"ל. וע"כ טעם דברי רשב"י שאין נכרי מטמא באוהל,

וכתב האבנ"ז (י"ד ס' תס"ו אות י"ז - כ'), וז"ל: הנה טעם טומאת מת כתב הרמב"ן (פ' חקת),

משום דאדם מת בעטיו של נחש. וכמ"ש רבי חיים וויטאל ז"ל שג' טיפי מרה שזורק מלאך המות

מטמאים הגוף, ואינה מוצאת הנשמה מנוח לכף רגלה ויוצאת, ומכאן טומאת מת. אך זה במת,

אך בנהרג שאינו מת ע"י מלאך המות, כמ"ש בזוה"ק (ח"א קיד). בטעם עגלה ערופה, על כרחך

צריכין לבוא לטעם הזוה"ק (ח"ג דף פח:): משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. ובטעם הזהור

הוא שמחלקים שבצדיקים אין טעם זה, יען הם קדשי הגוף בקדושת עצמו, ואינו מאנא דקודשא

לבד, רק הגוף עצמו קודש מקודש, ואין החיצונים יכולים להתאחז בהם. אבל מת מעצמו, כל

שאינו מהמתים בנשיקה ומת ע"י מלאך המות (כמפורש במו"ק כח), שאפי' האמוראים הגדולים

ה' מיתתן ע"י מלאך המות, מטמא ע"י הג' טיפין. וע"כ דוקא ר' עקיבא שנהרג בידי אדם הוא

שאמר אליהו שאין טומאה בצדיקים, אבל יוסף שמת מעצמו, שפיר קאמר הגמ' נושאי ארונו של

צוות הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע

בשנתו אחרונה, הלכו כחותיו ודלו מיום ליום, וידע כי קרוב קצו לבא, הוא השתדל לאסוף ולכנס את כל כתביו בנגלה ובנסתר שהיה שומרם בארגו נעול כל ימי חייו, ועין איש לא ראתם, רק סמוך לפטירתו גילה ברמז לבנו וחתנו החורגים שנתחנכו וגדלו אצלו מילדותם, את רצונו שלאחר פטירתו יתעסקו בכתביו וידיפוסם ויפיצום, והוא יהיה למליץ טוב עבור המסייעים והמתעסקים בזה.

הוא הזכיר את צוות הגה"ק רבי לייבוש חריף אב"ד פלאצק בעל 'מלא העומר' שצוה להוציא ספריו לאחר פטירתו, והבטיח בשכר זה לעשות טובה לכל המסייעים בהדפסת ספריו, והעיד עליו הרה"ק רבי צדוק, שהרב מפלאצק קיים את הבטחתו.

וכן הבטיח הרה"ק ר' צדוק שאף הוא ימליץ טוב עבור כל המביאים לרפוס והמסייעים בהדפסת ספריו.

בנים אמנם לא השאיר אחריו, אולם דבריו הם הם זכרונותיו, ונתקיימו בו דברי המדרש תנחומא (פ' נח): בשעה שהאדם מסתלק מן העולם בלא בנים הוא מיצר ובוכה, אמר לו הקב"ה למה אתה בוכה, מפני שלא העמדת פרי בעוה"ז, יש לך פרי יפה מן הבנים וגו' התורה שכתוב בה 'פרי צדיק עץ חיים', 'בנים' אינו אומר, אלא 'פרי צדיק'.

היתום הזה, אף דבר קטן שישראל עושה בכוונה לשם שמים, חשוב אצל השי"ת הרבה יותר ממה שהיו עושים גדולות בדורות הראשונים. וזה הפירוש 'רני עקרה', אף שנראה שהוא כעקרה, שהדור הלך וחסר, מ"מ 'רבים בני שוממה', אף שהם באמת דלים במעלתם, אבל הם חשובים אצל השי"ת כ'רבים' וגדולים, מפני שהם 'בני שוממה' שהם בדור הזה, דור יתום, ודבר קטן חשוב אצל השי"ת יותר 'מבני בעולה' ממה שהיה חשוב אצל השי"ת בדורות הראשונים הגדולים.

ואמר אח"כ 'ברגע קטן עזבתך וברחמים גדולים אקבצך, בשצף קצף הסתרת פני רגע ממך, ובחסד עולם רחמתך'. מקודם אמר 'אקבצך' לשון עתיד, ואח"כ אמר 'רחמתך' לשון עבר. אך הענין, דאיתא (ברכות ז.) וכמה רגע, אחד מחמשת ריבוא ושמונת אלפים ושמונה מאות ושמונים ושמונה בשעה וכו', ואח"כ אמרו שם: וכמה רגע, רגע כמימריה. ושיעורו דהרגע שאמר קודם הוא פחות הרבה יותר שאי אפשר לומר בו כלום, ולזה נקרא רגע קטן. והוא על פי שאמרנו ליישב קושיית הריטב"א על הגמרא (יומא נד:) בשעה שנכנסו אויבים להיכל ראו כרובים מעורין זה בזה, הלא אמרו (ב"ב צט.) שבזמן שאין עושין רצונו של מקום פניהם לבית, ואז הלא היו אין עושין רצונו של מקום. ואמרנו שכל זמן שלא נכנסו האויבים, לא האמינו שיחרב, וברגע שראו שנכנסו, תיכף הרהרו כל ישראל תשובה בלבם, ונקראו תיכף 'עושין רצונו של מקום', ולכן היו הכרובים מעורין. ומהרהור תשובה זו נולד אז רוחו של משיח, כמו שאמרו (ירושלמי ברכות פ"ב ה"ז) שבתשעה באב נולד משיח. וזהו 'ברגע קטן עזבתך', שברגע קטן הזו שהוא אחד מחמשת ריבוא ושמונת אלפים ושמונה מאות ושמונים ושמונה בשעה היה עזובה ממך, אבל גם זה היה לטובה כדי שיתעף מזה שיהיה 'ברחמים גדולים אקבצך', שהקבוץ יהיה ברחמים גדולים היינו רחמים פשוטים בלא טעם.

ואחר כך אמר 'בשצף קצף', פירוש במעט קצף כפירוש"ש, הסתרת פני רגע ממך, וכאן לא נאמר 'רגע קטן', שהמעט קצף והסתרת פנים היה רגע כמימריה, ואז באמת היה אף בהווה 'ובחסד עולם רחמתך' שהיה המכוון שיהיה חסד עולם, לא כמו שהיה בקיבוץ עזרא בבית שני שהיה לפי שעה, ואח"כ שלט בהם האויב שנית, אבל כאן יהיה 'חסד עולם', וזה היה המכוון בה'שצף קצף'. וזה הוא התנחומין בגלות שאף שאנחנו בגלות כבר יותר משמונה עשרה מאות שנה, וכי זה הוא רגע קטן. אך התנחומין הם שהעזיבה היה רק רגע קטן, והשצף קצף והסתרת פנים רגע כמימריה, אבל הוא בחסד עולם שהוא לטובה כדי שיהיה הגאולה לעולם

דבישראל במאני קדישא בעי לאתחברא מתקבצים לאין קץ ומתמלא מהם כל האהל, אבל גוי שאין בו טעם זה, משום הטיפין של מה"מ אינו מטמא רק במגע ומשא.

וממוצא הדבר נשמע דגוי שנהרג ביד אדם, אינו מטמא כלל, דבזה ליכא טיפי מלאך המות. דבשלמא ישראל הרוג מטמא, משום דבמאנא דקודשא בעיין לאתחברא. וכן הרוג לרבנן דמטמא באוהל, גם הגוי חשיב מאנא דקודשא שמחויב בשבע מצות, ואף אם אינו מקיים, דומה לישראל מומר שמטמא באהל. אבל לרשב"י דס"ל אינו מטמא באהל, דלא חשיב מאנא דקודשא, ואין גוי מטמא רק משום הטיפין, ממילא גוי הרוג אינו מטמא כלל. וזה הוקשה להגמ' דהא כתיב 'וכל נוגע בחלל תתחטא' דבמלחמת מדין דהרוגים היו אף במגע ומשא לא יטמא לרשב"י. והוצרך לתרץ דלמא איקטל חד מישראל. ורבינא חידש ואמר דמגע ומשא לא אמעטו כלל, ויש בהם טעם דבמאנא דקודשא אתיין לאתחברא ג"כ ומתחברים בגופו ממש, אבל לא שיתקבצו בכל

האהל, ודוקא בישראל שרב הקדושה מתקבצים באהל ג"כ, אבל בגוי שמעט הקדושה שחי' בו מתאחזים רק בגופו ממש, וזה ברור בפירוש הסוגיא, עכ"ל.

היוצא מדברי האבנ"ז, דיש ב' סיבות לטומאת מת: א) ע"י טפות מלאך המות, וטעם זה קיים גם בצדיקים, ולהבדיל בגוים. אבל לאידך גיסא, טעם זה הוא רק כשמת ולא כשנהרג, ועוד שאין טעם זה מועיל לטומאת אהל רק למגע ומשא. ב) סברת הזהוה"ק והאווה"ח הק' שהחיצונים רוצים להאחז בהקדושה שנשאר בהגוף, וזה ליכא בצדיקים ולהבדיל בגוים, ולאידך גיסא טעם זה מועיל גם כשנהרג, וגם לטומאת אהל.

לע"נ הג"ר יעקב ב"ר יצחק צ"ל בעל 'תפארת יעקב', יא"צ י"ג אלול

רני עקרה לא ילדה וגו' כי רבים בני שוממה מבני בעולה. בפסיקתא החדשה (כ:ה): הרבה צדיקים העמידה בחורבנה יותר מצדיקים שהעמידה לי בבניה, ע"כ. אבל א"כ למה נקראה 'עקרה', ובגמרא (ברכות י.): אמר לה ההוא מינא לברוריא, כתיב 'רני עקרה לא ילדה', משום דלא ילדה - רני? אמרה ליה: רני כנסת ישראל שדומה לאשה עקרה שלא ילדה בנים לגיהנם כותיכו, ע"כ. ולפי הפשט נראה שרני עקרה מה שנראה ודומה לעקרה בגלות, שעיד"ז הרויחה שלא ילדה בנים לגיהנם כהצדוקים שכפרו בתורה שבעל פה שהיו בזמן הבית.

אך נראה על פי דאיתא בכתבי האר"י ז"ל שאמר לתלמידו ה"ר חיים ויטאל, שבדור

חדש מבית מכון מליצי יושר

הגדרות אבני נזר - על ענייני מילה

ליתר פרטים, וכן לקבלת גיליון 'מליצי יושר' בכל שבוע:
gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

טפת, וכן היה רגיל בכל מקום לדחות כמו שמצינו כשהיה קובר ר' עקיבא. ואמר ליה לאו כהן ניהו מר, אמר ליה צדיקים אינם מטמאים, ועיקר טעמא לפי שהיה מת מצוה שהיה מהרגי מלכות והיו יראים לקברו, עכ"ל. והקשו המפרשים דסו"ס איך אמר טעם שאינו אמת. אבל להנ"ל נוחא. דהאני סברא צדיקים אינם מטמאים לענין דליכא טעם ב' של טומאה, וגם לא הי' טעם א' כיון שנהרג.

* ובשו"ת מקדשי ה' (הוספות סימן ה', בהערה) יישב לפ"ז איך הרג פנחס את בלעם, הא נטמא בשעת הריגתו, אבל להנ"ל נוחא, דגוי שנהרג אין לו ב' הסיבות לטומאה, ודו"ק. ועוד ביאר עפ"י מש"כ תוס' (יבמות סא.), וז"ל: ובב"מ (קיד:) בעובדא דאליהו דהשיב לרבה בר אבהו כר' שמעון בן יוחי, דהכא דחויי קא מדחי לה, ועיקר טעמא שהיה סומך על רוב ארונות שיש בהן פותח

הגדרות חזון יחזקאל

על התורה ומועדים עם ביאורים הארות והערות

חסד עולם, ואף כשהם בגלות, באמת השייכת מנהג את ישראל.

לע"נ הגר"ר יונתן שטייף ב"ר צבי זצ"ל יא"צ ט' אלול

שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך והארכת ימים. איתא במדרש: מה מתן שכרה של מצוה זו, שאם אין לך בנים, אני נותן לך בנים, שנאמר 'שלח תשלח את האם, ומה שכר אתה נוטל, ואת הבנים תקח לך'. וכן איתא במדרש (פכ"ב רמז תתק"ל): העושה מצוה אחת מטיבין לו ומאריכין לו את ימיו, אמר הקב"ה אם קיימתם מצות שלוח הקן, אפילו היית עקר ולא מוליד, חיך שאני פוקדך בבנים, שנאמר 'שלח תשלח', אם עשית כן ואת הבנים תקח לך.

ויש לבאר הכוונה לפי מה דאיתא במדרש רבה: שלח תשלח את האם, אמר ר"א לא היה צריך לומר כן,

אלא אמר הקב"ה הואיל ונתעסק בכבודו של עולם ובתיקונו של עולם, כדאי שתניצל. וביאר בייטב לב על פי מה שכתב בישמח משה שפירש מאמר הגמרא (ברכות י.) גבי חזקיה המלך, דבא אליו ישעיה הנביא ואמר לו 'מת אתה בעוה"ז, ולא תחיה בעוה"ב', א"ל מאי כולי האי, א"ל משום דלא עסקת בפריה ורביה. וקשה שהרי חזקיה לא שאל מפני מה שהגיע לו עונש, דודאי אין אדם צדיק בארץ, רק עיקר שאלתו היה על מה מגיע לו עונש גדול כולי האי, ועל זה לא השיב לו תשובה נכונה, וכי בשביל שלא קיים פו"ר יהיה לו עונש כולי האי, אתמהא. ופירש על פי העקרים (מאמר ד' פל"ו), כי לפי שורת הדין היה ראוי שיהיה השכר זמני לפי ערך העובד, והעונש נצחי לפי ערך הנעבד ית"ש בעל בלתי תכלית, רק מכח חסדו יתברך ישוב השכר נצחי, והעונש זמני. ואמרו חז"ל בראשית ברא במדת הדין,

וראה שאין העולם מתקיים בדין, שיתף עמו מדת הרחמים, נמצא עולם בחסד יבנה בשביל קיום העולם. והיינו רק למי שעוסק בפו"ר וחסד לקיום העולם, אבל למי שאינו עוסק בפו"ר, הרי אינו חש שיהיה ממנו קיום העולם, לכן הקב"ה משלם לו כמדתו להתנהג עמו במדת הדין כפי שהיה במחשבה, ובמילא מגיע לו עונש נצחי כפי מדת הדין, ויפה השיב ישעיה מענה נכונה, דבשביל שלא עסקת בפו"ר מגיע לו עונש נצחי כולי האי, עכ"ל. ולפיכך רחמנות השייכת על האם כיון שעסקה בתיקון העולם כדי לקיים המין, א"כ ראוי לרחם עליה כמדתה ולהצילה, עכ"ל הייטב לב. ומובן הכוונה שזה שמקיים מצות ה' ומרחם על בריותיו, ראוי והגון הוא שירחם ה' עליו לפוקדה בבנים כרצונו לחוש לקיום העולם.

לכות והצלחה שב.ש.ה.

לא יחבול רחים ורכב. ע"ד רמז כי אין לדחוק ביותר את השעה להתריז כלפי מעלה בשביל הפרנסה, כי בלי ספק הלא אבינו אב הרחמים, בידו להטיב וליתן, א"כ בעל כרחך שאין ראוי לפי מזלו ליתן לו, כעין שמצינו (תענית כה.) גבי ר' אלעזר בן

מלוקט מתוך גליונות "מליצי יושר" שיוצא לאור עולם מדי שבוע בשבוע

הגר"ר שלום אייזון זצ"ל בעת הספרו בשעת הלוייה של מרן בעל החזון יחזקאל, הכריז: "נצטוית מאת רבינו למרסם שהבטיח שימליץ טוב למי שילמוד בספריו, וכן למי שיוציא את חידושי תורתו"

(רבנות אפרים אור"ח ח"ב עמ' רמ"ח)

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות המפצה ראשית: גרינפעלד 718.693.8103

ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com 732.510.0560

פדת שאמר לו הקב"ה אי נחא לך להחריב עלמא, אולי אבראך בשעתא דמזוני. ופי' המהרש"א דלהחריב עולם היינו להמיתו ולהחזירו בגלגול. כן אם דוחק ביותר, כמה פעמים שמעתי כי נתעשר והלך מן העולם, כעין 'עושה עושר ולא במשפט בחצי ימיו יעזבנו', ועל דרך זה 'לא יחבל' עצמו על דבר 'רחים ורכב', הוא כלי הכנה לפרנסה, שלא יהיה ח"ו חובל נפש, כי הקב"ה בזה כמה פעמים יחלץ עני בעניו. על כן להתפלל טוב, אמנם ביותר לדחוק את השעה לא יעשה, כי אם השלך על ה' יתברך והוא יכלכלך ברחמי הגדולים בחסד עליון. וע"כ סמוך להפסוק 'פותח את ידך', כתיב 'צדיק ה' בכל דרכיו', שלא תקשה לך ע"י 'קרוב ה' וגו' ורצון יראיו יעשה', א"כ למה זה צדיק ורע לו בפרנסה ר"ל, כי זה משום ד'שומר ה' את כל אוהביו'.

כי יהיה ריב בין אנשים. פירש"י: אמור מעתה אין שלום יוצא מתוך מריבה. וצ"ב פשיטא, כיון שיש מריבה אין שלום, והול"ל 'אין טוב יוצא'. וי"ל דהרי זה פירוד של לוט טוב היה, וכפירש"י (בראשית יג:ד), דכל זמן שלא פירש אברהם מלוט לא דיבר אליו הקב"ה, ואין שלום אמר אלהים לרשעים, על כן נקט רק 'אין שלום יוצא מתוך מריבה', ולא נקט 'אין טוב יוצא'. ולפי פשוטו י"ל דאפילו יעשו שלום, אינו שלום של אמת אח"כ, כי נשאר טינא בלב ע"י זלזולי ומחלוקת הראשונים, וזה שאמרו 'אין שלום יוצא מתוך מריבה'.

לע"נ הגר"ר אברהם יחיאל ב"ר יוסף חיים פיש זצ"ל יא"צ י"ג אלול

והיה אם בן הכות הרשע והפילו השופט והכהו לפניו כדי רשעתו במספר. אמרו בסנהדרין (דף צא:): נשמה אימתי ניתנה באדם, משעת פקידה, משעה שהמלאך פוקד הטיפה היינו מתחילת העיבור, או משעת יצירה, והיינו יצירת הולד שנקרם כולו בבשר גידין ועצמות, ורבי אמר משעת יצירה, ואנטונינוס אמר משעת פקידה. וא"כ לדעת רבי משעת יצירה הוא איקרי אדם, ולדעת אנטונינוס מתחלת העיבור מיד מיקרי אדם, ובגמ' שם אמרו דרבי קיבל סברת אנטונינוס.

אולם בגור אריה כאן כתב, וז"ל: נראה כי ודאי היה ראוי ללקות ארבעים כנגד ארבעים יום של יצירת הולד, וביום האחרון מקבל הולד הנשמה, ובכל ל"ט הוא בריאת הגוף וכו' עכ"ל. והקשה הגר"י ענגיל (בית האוצר מערכת א-ד כלל י' אות ג'), וז"ל: וצ"ע דזהו כסברת רבי מתחילתו, והרי מוכח מגמ' סנהדרין הנ"ל דקיבל רבי סברת אנטונינוס מכי שמעה ממנו.

ועכ"פ לדברי הגור אריה הנ"ל דביום מ' הוא שניתנה הנשמה, א"כ קודם יום המ' לא מיקרי 'אדם', ועיין אהליות (פ"ח מ"ז) דקודם מ' יום אינו מטמא באהל, וי"ל דהוא מטעם הנ"ל.

והנה אמרו (נדה ל:): למה הוולד דומה במעי אמו לפנקס שמקופל ונר דלוק על ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וכו', ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן ורואה חלום באספמיה, ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר מי יתנני כירחי קדם, איזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים, הוי אומר אלו ירחי לידה, ע"כ. וק"ל דלמ"ד (יבמות פ:) דאמרין דהוי

מכון מליצי יושר

הגדרות אבני נזר - מהדורת לאנדא

על פרשיות התורה ומועדים

עם ביאורים הארות והערות

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות ליתר פרטים, וכן לקבלת גליון "מליצי יושר" בכל שבוע: gilyonmy@gmail.com

הופיע ויצא לאור

”הגיד אדמו”ר זצוקלה”ה קודם פטירתו שאם ילמדו בספרים שלו, יהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתו ממש כמו בחיים”

(אריך צבי עז”ת עמ' רמ"ב)

מלוקט מתוך גליונות "מליצי יושר" שיוצא לאור עולם מדי שבוע בשבוע

תולדות הגה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע

כשבא רבי צדוק ללובלין, מצא לו רע וידיד את הרב ר' שלום לייזר אב"ד טשחוב, ובביתו התאכסן בזמן הראשון, הרב חבב מאד את האברך העילוי והיה משתעשע עמו בדברי תורה, ושדכו עם שכנו הגביר ר' ישראל יעקב לבתו מרת חנה דבורה, השידוך עלה יפה, רבי צדוק מצא סוף סוף מנוחה לנפשו הנסערת אחרי עגמת הנפש שהיתה לו מאשתו הראשונה, ואחרי נדודיו מצא לו רעיה נאמנה שהבינה לרוחו, וחי אתה באהבה ובשלום, אולם בניס לא היו לו ממנה, הוא השקיע עצמו בלימוד, והיה רגיל לעמוד כל הלילה על רגליו על מקום אחד וללמוד מבלי לתת תנומה לעפעפיו, כמנהג בני התורה בליטא היה רגיל ללמוד בקול רם, ובלילות הקיץ כשהחלונות פתוחים היה קולו נשמע למרחוק עד קצה העיר, והיו אנשי העיר מתאוננים שמיום בואו לשם לא עצם איש מהם עין בלילות, כי תמיד עמד על יד החלון ולמד בקול גדול, כך ישב בשלוח ובמנוחה סמוך על שלחן חותנו הגביר, והיה שקוע ראשו ורובו בלימוד ועיון.

אולם כאן חל מפנה חדש בחייו הרוחניים, מאז שהכיר את האדמו"ר מאיזביצא הלך והתקרב יותר ויותר אל חברת החסידים, ועתה הרגיש צורך נפשי להתקשר קשר יותר אמיץ עם החסידות, והתחיל לנסוע מפעם לפעם אל האדמו"ר מאיזביצא, האדמו"ר מאיזביצא השאיר עליו מאז בקורו הראשון אצלו לרגל ההיתר מאה רבנים, רושם עז בנועם דבריו בפשטותו ולבביותו, ורבי צדוק נמשך אחריו בעבותות אהבה והערצה.

וכגודל הערצת התלמיד לרבו, כן גדלה גם הערצת הרב לתלמידו, חיבבו מאד וכיבדו וקבעו לו מקום ישיבתו ליד השלחן סמוך אליו, אחרי תלמידו הקשיש מרבי צדוק בשבע שנים הרה"ק רבי יהודה לייב אייגר בעל 'תורת אמת', רבי צדוק התחבר עם הבעל תורת אמת שמצא אותו כאח וידיד נאמן לו בגלל מוצאם המשותף, כמוהו היה גם נכדו של רבי עקיבא אייגר שבא מתוך עצמו אל החסידות ממשפחת גאונים מתנגדים. גם עם בני רבו ונכדיו התרועע רבי צדוק, ואע"פ שלפעמים נפלו דברי ריב ביניהם, בכל זאת חבבוהו והוקירוהו מאד.

עם כניסתו לחוג חסידי איזביצא, מתחילה תקופה חדשה בחייו, תקופה של התעמקות בתורת החסידות ולימוד קבלה לפי הפרשנות והדגשים שנתנה לה החסידות, מעתה הוא שקוע יותר ויותר בספרי חסידות, ונוסע לעיתים קרובות אל רבו לאיזביצא.

על גודל התקשרותו לרבו מסופר, כי פעם אחת בהיות אצלו אחדים ממקורביו ודברו מהרבי מאיזביצא, והוא היה עומד אצל ארון הספרים בחפשו אחר ספר, אמר רבי צדוק בזה הלשון: 'אלמלי היה בזמן הגאונים היה גאון, בזמן האמוראים היה אמורא, בזמן התנאים היה תנא, ומה אומר לכם, יותר הוא חשוב ויקר אצלי יותר מכל הספרים האלה'.

אף בחייו היום יומים ובהרגליו ובכל הליכותיו חל שינוי ניכר, הוא מנמיך קולו, עד עתה היה רגיל ללמוד בקול קולות עד שהיה מעיר את אנשי העיר משנתם בלילות, ומעתה הוא לומד בחדרי חדרים מבלי להשמיע קול, אף אינו מתפלפל עם איש בהלכה, הוא עוסק בהשתלמות נפשו, ועושה לילות כימים, לומד הוגה וכותב, הוא מתנהג ביתר חסידות ופרישות, חדל מלאכול בשר חוץ מאשר בשבת ובסעודת מצוה, ולאט לאט הדיח את עצמו מכל אוכל ולא טעם דבר מלבד מסעודת מצוה, עד שנודע הדבר לרבו וגזר עליו שיסעד בכל לילה ארוחת ערב, ואת פקודת רבו שמר, והיה סועד את סעודת הערב ויחשבה לסעודת מצוה מפני גזרת רבו. והיה נוהג לומר קדם הסעודה 'הריני הולך לקיים מצוה לשמוע דברי חכמים'. בכל יום היה מסיים מסכת ועושה סעודת סיום, ולא אכל עד שלא סיים את המסכת, דבר זה עשה לו לחוק בל יעבור לסיים בכל יום מסכת. ובשבת היה לומד שתי מסכתות: שבת ועירובין.

עובדא ואישתהי הולד עד תריסר ירחי שתא, א"כ גם עיבור משכחת שיהיה שנה, ומדוע חשיב רק ימים שיש בהם ירחים.

ואולם לדעת הגור אריה הנ"ל דהנשמה ניתנה רק ביום המ', י"ל דכיון דמצניו רק דאישתהי תריסר ירחי שתא, א"כ י"ל דיותר מזה לא מישתהי, ואם הוא שוהה י"ב חודש, יוצאין מהם מ' יום דלא קאי עלהו קרא ד'מי יתנני', דודאי ימים שלא היה לו נפשו, עדיין לא חפץ להיות כאותם הימים, ועל כרחק קאי שפיר רק אימים שאין בהם רק ירחים, ולא משכחת בהו שנה.

לזכות אלעזר חיים בן הינדא להצלחה בכ"ע

כי תצא למלחמה. ר"ת 'כתל', על דרך הכתוב 'כי עונותיכם היו מבדילים', דע"י ששומעים ליצח"ד האויב לכל בני ישראל, נעשה מחיצה מפסקת בינם לאביהם שבשמים, אך כשחוזרים בתשובה ועורכים מלחמה נגד פיתויו, אז נהפכה הכותל על אויביו, כמו שכתבו בספה"ק דע"י תשובה מתעורר דין על הסט"א ואומות העולם שהם גרמו לזה, כדכתיב 'ותערבו בגוים וילמדו מעשיהם', ועל כן 'ונתנו ה' אלקינו בידך ושבית שבי', ר"ת גימטריא 'ושב טוב', החוזר בתשובה, מביא טובה לעולם שמכריע עצמו וכל העולם לכף זכות.

כי תצא למלחמה. הנה פרשת שופטים מסיימת 'כי תעשה הישר בעיני ה' ', ופרשתינו מתחלת 'כי תצא למלחמה על אויבך'. ויש לומר הכוונה על פי אומרים 'לעולם ירגיז אדם יצר הטוב על יצח"ד', היינו שלא ימתין עד

שיצח"ד יסייגנו והוא יתחזק בלבתי שמוע לו, כי יצח"ד הוא בעל תחבולות גדול, ובונה בראשונה מצודים וחרמים על האדם שלא יוכל בנקל להנצל ממנו, ועל כן יעצונו רז"ל להקדים מלחמתנו עליו עד שלא ילחם הוא בנו, ואם עשית כן זהו 'הישר בעיני ה' '.

לזכות ולרפ"ש י.ע.ב.י.

אתנן זונה ומחיר כלב. הרדב"ז על הרמב"ם (פ"ד מהלכות איסורי מזבח הט"ז) כתב, וז"ל: קא מבעיא לי, אם אמר לו 'תחליף הכלב בטלה', ואח"כ שלח לו שני טלאים, מי אמרינן דומיא דאתנן דקתני (תמורה כט). אפילו הן מאה כולן אסורין, כיון דכולהו מכח אתנן קאתי, וא"כ הכא נמי הוי כולהו מחיר כלב. או דלמא התם אגב חיבת ביאה, עביד כולהו אתנן ולא מתנה, אבל גבי מחיר, חד הוי מחיר הכלב, ואידך מתנה וכו', עכ"ל.

אולם החזון יחזקאל (תוספתא פ"ד ה"א, חידושים ד"ה החליף עמו) כתב, וז"ל: הרמב"ם

העתיק האי דינא [דאפילו הן מאה כולן אסורין] רק באתנן, ואילו במחיר כלב כתב (שם הט"ז): וכן אם החליף כלב בכמה בהמות או עופות וכיוצא בהן כולן אסורות למזבח, ע"כ. ומשמע דוקא בכה"ג שמתחילה קצב חליפי הכלב בכמה בהמות, אז כולן אסורות וכו', אבל אם קצב בתחילה חלופי הכלב בהמה אחת כנגד דמי הכלב, ואח"כ הוסיף לבעל הכלב עוד בהמות אחרות מנפשו, לא אמרינן דכולהו מכח מחיר כלב קאתי, אך אמרינן מתנה הוא דיהיב ליה ולא נאסרו משום מחיר כלב, ואינו דומה לאתנן דשקלה אגרא חדא ויהיב לה מאה דכולהו מכח אתנן קאתי, דשאני התם דאין דמים קצובים לאתנן.

ואין להקשות על זה (ר"ל על מה שכתב הרמב"ם דאם החליף כלב בכמה בהמות כולן אסורות), דפשיטא, מה לי חד מה לי הרבה, כמו דמקשה הגמ' (תמורה כט). גבי אתנן זונה פשיטא מה לי חד מה לי מאה. דשאני אתנן זונה שאין דמיה קצובים, אבל מחיר כלב שדמי כלב ושוייו ידועים, הו"א דאם נתן לו הרבה יותר מדמיו אין העודף מחיר כלב, קמ"ל שכל מה שפסק לו במחיר הכלב אסור למזבח.

לזכות מ.ב.ה. להצלחה בכל מעשי ידיו, ושמיירה עליונה

כי תצא. מבואר שמי שלוקח יפת תואר יצא ממנו בן סורר ומורה. ובזוה"ק מבואר סיבה לזה. ולענ"ד אמרתי גם טעם לזה, דהנה כתיב 'כי אתה תשלם לאיש כמעשהו', והקושיא ידועה, מהי הרבותא בזה שהקב"ה משלם לאיש כמעשהו. וראיתי שמביאים שפעם אמר הבעש"ט הק', כי אפשר להבין את הדבר, דהנה פעם אחת היה קיטרוג גדול על ישראל ביוה"כ משום שהשטן אמר שאין הוא מקטרג כעת על האפיקורסים, אלא על היהודים מאמינים יראים ושלמים ההולכים מדי יום ביומו להתפלל בבית הכנסת, אלא שבהליכתם הם פוגשים נכרים עם עגלות מלאות עצים למכירה, והם עומדים לשאול את פי הנכרי כמה הוא רוצה בעד עצים ועומדים אתו על המקח, ובשביל כמה פרוטות שמוזיל להם הנכרי, הם מתאחרים לתפילה ובאים לבית הכנסת אחרי ברכו וקדושה. וכשמעו המלאכים מליצי היושר את הקטרוג הזה, לא היה להם מה להשיב, כי

תולדות בעל החזון יחזקאל זי"ע

הוא היה אומר: 'אני לא ת"ח, יש לי ג' דברים שאני עושה לא כת"ח, אני בא לביהמ"ד לקבלת שבת, אני אומר שנים מקרא ואחד תרגום, ואני אומר תהילים'.

שעות בקביעות הוא הקדיש לאמירת תהילים, לא פעם יכלו לראות אותו יושב באמצע הלימוד רכון על ספריו ויושב ואומר תהילים, והסביר: בכל פעם שאיני מבין את התוספתא, אני מתפלל לה' שאבין. בשבת לפנות בוקר היתה לו קביעות לומר תהילים, ישב בחדר הספרים החשוך ובוכה ומשתפך באמירת תהילים בעל פה, כשהוא מוסיף ביאורים ופשטים באידיש, היה רגיל לומר שמשתדל כל שבת לחדש איזה משהו בקפיטל קי"ט בתהילים.

האמונה שלו היתה מופלאה מספר הרב לאנג: פעם קרא לי לשולחן והראה על האצבע, ושאל אותי מה המרחק בין הציפורן לבשר, ולא עניתי, והוא שאל כמה פעמים וצעק: 'אני שואל, למה אתה לא עונה לי? כמה שהיינו קרובים, היה לנו יראת הרוממות בפניו, לא הבטנו בפניו, אמרתי לו 'אני לא רואה מרחק' ואז אמר לי: 'דע לך שהמרחק ביני לבין הקב"ה יותר קרוב מהציפורן לבשר'.

אח"כ שמעתי שהגאון הגדול רבי חיים ברים זצ"ל היה אצלו, ואמר לו כך, והוסיף לו 'ואם יפרידו אותי מרבש"ע, זה יהיה כזה כאב, כמו שמפרידים הציפורן מהבשר'.

באחד השנים האחרונות חזרתי איתו בסוף זמן חורף מהשיעור בסלבודקה, ואז היו נוסעים דרך רמלה, לפתע כבשה הלכה על הכביש, הוא התרגש ואמר לי: תזכור טוב את הכתובת, אם יצטרכו השנה קרבן פסח שנדע מהיכן לקחת.

'רבינו בחיי' לרבינו בחיי ב"ר אשר זי"ע

הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע היה אומר:

סגולה גדולה לפרנסה ללמוד הספר 'רבינו בחיי'. וסימנך: מאן דיהיב 'חיי', יהיב מזוני

ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים. על דרך הפשט, הזמן שנתן לה הכתוב יש בו כמה תועלות: האחד שהטילה עליה תורה משפט אבלות שהיא שלשים יום, כדי שתעשה חיובה באביה ואמה אם שמעה בהם שנהרגו בעודנה שבויה, כי האדם יתחייב לכבד אביו ואמו בחיים גם לאחר מיתה. והשני, כי אולי תוך הזמן הזה יתנחם החושק ויעבור חשקו מעליה בראותו אותה מתנוולת בגלוח הראש ובגדול צפרניה ובלבישת בגדים של שבויה, כי כבר הסירה הבגדים הנאים שעליה אשר באה עמהם, ובראותו אותה בוכה ומצטערת ילחנה לנפשה. והשלישי שיעקר זכרון עבודה זרה מפיה שהיתה מזכרת אותו תמיד וישתכח מלבה בתוך הזמן, וכן תתיאש ממשפחתה ומבית אביה ותדבק עם האיש הזה שהיא עתידה להיות לו לעולם, ואז תתגייר ותטבול ותהיה לו לאשה וכו'.

ועל דרך השכל, יש בפרשה זו התעוררות ורמז על יצה"ר, כי היצה"ר משטין האדם ומחטיוא תמיד, ובא אליו בדמיון אשת יפת תאר להטעותו ולהכשילו בכל תאוות העולם, וזהו לשון רז"ל שאמר: 'לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר', ביארו לנו כי ענין פרשה זו של יפת תואר רמז הוא אל יצה"ר, ומה תקנתו של אדם שינצל מנזקו, יסיר כחו הקשה מעליו הסרה גמורה, זהו "וגלחה את ראשה", ששערותיו של אדם הם כחו, וכענין שכתוב (שופטים טז:ז): "אם גלחתי וסר ממני כחי", ולכך הזכיר לשון גלוח, כלומר שלא ימשך אחריו כלל אלא שייסירו לגמרי מעליו. ומה יעשה עוד, שיחשב במעלתו של אדם הראשון קודם שחטא שהיה מלבושו צפורן, זהו "ועשתה את צפרניה", כלומר שתהיה אותה מעלה גדולה בעיניו, ובזה יסיר "שמלת שביה" שהם בגדים נאים, כלומר יסיר התאוות הגשמיות וימאס בהן, ולא יקח מהן אלא מה שהוא מותר, זהו "וישבה בביתך", כלומר תעכבם אצלך להשתמש בהם, וכיצד, שתחליש כחותיו תחלה, זהו "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים" כל הזמן הזה שהוא כולל כל ההקפים וכל כחות עבודה זרה ויצה"ר, "ואחר כן תבא אליה", ואחרי כן תוכל להשתמש בה בכל מה שתצטרך בדרכי התורה.

ודאי זה בזיון התפילה. והמליץ הבעש"ט על היהודים היראים והשלמים הללו, ודבריו נתקבלו באמרו, כי אמנם אמת הדבר שלפני עשיית המצוה קל להם להפסיד את המצוה בשביל סכום קטן, אולם לאחר עשיית המצוה לא ימכרו אותה אפילו באלף אלפים דינרי זהב. וזהו מה שאומר הכתוב 'כי אתה תשלם לאיש כמעשהו', דאינך משלם לאיש לפי שהוא מתנהג לפני המעשה המצוה, אלא לאחר המעשה שהוא אוהב המצוה מאוד, ולא יקח בה הון כל חללי דעלמא, עכ"ד.

ולענ"ד שבפסוק הזה 'כי אתה תשלם לאיש כמעשהו', גם מרומז הענין של מי שלקח יפת תואר ושיהיה לו מזה בן סורר ומורה, דהא מבואר בחז"ל וכן פסק הרמב"ם (הלכות דעות), וז"ל: כל הנוהג מנהג זה, לא די לו שקדש נפשו וטהר עצמו ותקן דעותיו, אלא שאם היו לו בנים, יהיו נאים וביישינים ראויין לחכמה ולחסידות, וכל הנוהג במנהגות שאר העם, יהיו לו בנים כמו אותם העם, עכ"ד. וא"כ מבואר שאם מתנהגים במנהגות שאר העם, יהיו לו בנים כמו אותו שאר העם, וא"כ נראה לי שאם לקח יפת תואר שזהו התנהגות כשאר העם, אפילו שהתורה התירה לו כנגד יצה"ר, אבל בכל זאת הרי לא קידש עצמו וטהר עצמו ותקן דעותיו, ולכך יצא ממנו בן סורר ומורה. וזהו מה שאומר הפסוק 'כי אתה תשלם לאיש כמעשהו', שיהיה לו בן סורר ומורה כמעשהו.

דגל מחנה אפרים

להרה"ק רבי משה מחנה אפרים ב"ר יחיאל מיכל זי"ע

בעל 'אהבת ישראל' מויוניץ זי"ע היה אומר:

ללמוד 'דגל מחנה אפרים', מסוגל לבנים טובים

אפרוחים או ביצים. היינו שצריך לרחם על נשמות ישראל שיש בהם שתי בחינות אלו, והיינו שהתחילו להשתדל בעבודת השי"ת, ונעזב מהם מחמת מניעה של כל אחד ואחד, ויש שעושים מעשי ה' כמצות אנשים מלומדה בלא דחילו ורחימו, וזהו בחינת 'אפרוחים' שאין להם גדפין, כי תורה ותפילה בלא דחילו ורחימו לא פרת לעילא.

גם יש בהם עוד מדריגה פחותה מזו, שלא התחילו כלל בשום השתדלות בעבודת השי"ת, רק שיש בהם כח היולי, וזהו 'ביצים', שנמשלו לביצה שיש בה כח היולי שיתהוו ממנה אפרוח, אך צריך טירחא לחמם אותה שיצא מכח אל הפועל ולעשות בריה, וזה הכח אין לו שיעור, כי מכל בריה יכול להיות כמה בריות אין מספר, ולהחיות כמה נפשות, זה הכח הוא בכל ביצה. וכן הענין ג"כ בבני אדם שהוא רק ניצוץ מישראל שיש בו כח היולי שיתפשט בו הניצוץ ההוא, ויזכה להשראת השכינה עליו בכל עניניו, רק שצריך לעוררם ולחממם ולהבעיר הניצוץ הקדוש שיש בתוכם שיתלהבו לעבודתו יתברך.

'פנים יפות' לבעל הפלא"ה

בעל הפלא"ה בהקדמה לספרו כתב, וז"ל:

'כל המעיין ועוסק בספרי, יתברך מקל עילאה, בברכת ה' הרחבה והמלאה, וינצל מכל עמל ותלאה'

למען ייטב לך והארכת ימים. הנה כתבה תורה [לשון זה] במצוה קלה [של שילוח הקן], ובמצוה חמורה כגון כיבוד אב ואם שהוקש כבודם לכבוד המקום. לפי פשוטו [אין צריך לכתוב זאת במצוה חמורה של כיבוד אב], כי כתבה התורה גבי מצוה קלה קרן קיימת לעוה"ב ופירות לעוה"ז, ומזה גילף בק"ו בכל שאר מצות. אלא דלא נימא כענין שכתוב מהרש"א (סנהדרין סד: ד"ה ומזרעך) בטעם דאין עונשין מן הדין, משום ד"ל דעבירה חמורה ביותר אינה מתכפר בעונש זה. וא"כ הכי נמי יש לומר איפכא, דגבי מצות חמורות גם הפירות שמורים להם לעוה"ב, כמו שאמרו 'יפה שעה אחת בעוה"ב', לכך כתבה התורה גבי מצות כיבוד אב ואם שאוכלים הפירות בעוה"ז, ממילא נלמד כן בכל המצות, וק"ו בשילוח הקן.

'שמן רוקח' להרה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע

כתב בצוואתו, וז"ל:

"כל מי שיזכה אותי וישים עין עיונו בחיבורים שלי יתברך מן השמים וכו', ואם ירצה אחד להדפיס ספרים שלי, הנני להחזיק לו כל ימי מלא חפנא טיבואת ויבורך בברכת השמים ממעל, ויחולו עליו כל הברכות הכתובים בתורה".

על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים, ואשר שכר עליך את בלעם. שמעתי על פי הלצה, דהנה להקמץ יש מעלה וחסרון, החסרון היא הקמצנות בעצם, והמעלה הוא כי אינו מוציא הוצאות למחלוקת. והפזרן הוא להיפק, המעלה מדת הפזרנות, והחסרון כי הוא מתיר פס ידו לנצח את חבירו. וזה שאמר 'על דבר' וגו', כלומר שהיו בהם השני מדות הרעות הסותרים זה את זה, כי 'לא קדמו אתכם בלחם ובמים' כמדה הגרועה שבקמצנים, ו'שכר עליך את בלעם' כמדה הגרועה שבפזרנים. ואילו לא שכרו את בלעם, אזי היה מקום לדונם קצת לזכות, כי מדת הקמצנות שבהם גרם להם שלא קדמו אתכם בלחם ובמים. אבל כיון ששכרו את בלעם, א"כ גם 'אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים', לא עשו מחמת קמצנות, רק משנאתם עליכם.

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר יוסף מרימנוב זי"ע אמר:

בעודי בחיים אני מנענע עם כל העולמות, ולאחר פטירתי אחזיק טובה למי שידליק נר לטובת נשמותי (ספר מנחם ציון).
תפרסם ע"י הרה"ח המפורסם ר' מרדכי יצחק סאמעט שליט"א

